

توافق کلی یا ادامه فریب ژنو؟

مذاکرات هسته‌ای وین در حالی چهارمین روز خود را سپری کرد که محافل نزدیک به تیم‌های گفتگوکننده در وین از احتمال تمدید مذاکرات تحت عنوان «توافق کلی» خبر دادند. توافقی که در حقیقت، استمرار توافقنامه پرابهام و یکطرفه ژنو خواهد بود.

مذاکرات هسته‌ای وین در حالی چهارمین روز خود را سپری کرد که محافل نزدیک به تیم‌های گفتگوکننده در وین از احتمال تمدید مذاکرات تحت عنوان «توافق کلی» خبر دادند. توافقی که در حقیقت، استمرار توافقنامه پرابهام و یکطرفه ژنو خواهد بود.

شهر وین از روز سه‌شنبه (27 آبان ماه) میزبان دهمین دور مذاکرات جامع هسته‌ای بین ایران و گروه 5+1 است. روز پنج‌شنبه مذاکرات درحالی ادامه یافت که وزیر امور خارجه آمریکا برای حضور در گفت‌وگوها وارد وین شد و از ساعت 23 به وقت تهران، نشست سه‌جانبه‌ای را با محمد جواد ظریف و کاترین اشتون هماهنگ‌کننده 5+1 در هتل پله کوبورگ آغاز کرد. وزرای خارجه ایران، آمریکا و هماهنگ‌کننده 5+1، صبح جمعه نیز دومین نشست سه‌جانبه را برگزار کردند.

جان کری، پیش از سفر به وین گفت: ما امیدواریم که بتوانیم به شکاف‌ها و اختلافات در مذاکرات هسته‌ای پایان دهیم. وی افزود: ما در فضای علنی مذاکره نمی‌کنیم و با دقت به مذاکرات ادامه خواهیم داد.

لوران فابیوس و فیلیپ هاموند وزرای خارجه فرانسه و انگلیس نیز روز جمعه به مذاکرات هسته‌ای در وین ملحق شدند. فابیوس، پیش از ترک پاریس با اشاره به مذاکرات هسته‌ای میان ایران و گروه 5+1 گفت: «ایران کاملاً حق دارد که از انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای استفاده کند و پاریس می‌خواهد تا ضمن تعامل، اختلافات را کم کند.»

رئیس دستگاه دیپلماسی فرانسه افزود: ما هم خواهان رسیدن به توافق هستیم ولی نقاط اختلاف مهمی باقی مانده است و می‌توانیم این اختلافات را در روزهای آینده کم کنیم.

وزیر خارجه فرانسه به هنگام ورود به وین تصریح کرد که هنوز شکاف‌هایی در مذاکرات وجود دارد و خواستار یک توافق خوب با ایران است.

فیلیپ هاموند نیز اعلام کرد که گفتگوهای هسته‌ای گروه 5+1 و ایران سخت است، و شکاف‌ها همچنان عمده هستند و اگر خواهان موفقیت هستیم انعطاف‌پذیری بیشتری مورد نیاز است.

وزیر امور خارجه کشورمان روز جمعه در ادامه رایزنی‌ها در وین با لوران فابیوس همتای فرانسوی خود بر سر یک میز به رایزنی پرداخت.

ظریف پیش از دیدار با فابیوس، با فیلیپ هاموند همتای انگلیسی خود به گفت‌وگو نشست و قبل از آن نیز نشست چندجانبه‌ای بین ظریف، اشتون و وزرای خارجه انگلیس، فرانسه و نماینده آلمان در 5+1 برگزار شد.

پیش از این اعلام شده بود که ظریف برای مشورت به تهران بازمی‌گردد ولی یک منبع نزدیک به تیم مذاکره‌کننده اعلام کرد که ظریف در وین می‌ماند و به تهران نمی‌رود. در این بین خبرگزاری روسی ایتارتاس به نقل از مقامات نزدیک به مذاکرات هسته‌ای اعلام کرد گروه 5+1 پیشنهادات جدیدی به ایران داده است که محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان، از طریق یک خط امن به تهران منتقل خواهد کرد.

سناریوی تمدید مذاکرات

با توجه به اینکه فرصت بسیار کوتاهی تا ضرب‌الاجل هسته‌ای (3 آذرماه) باقی مانده است، محافل نزدیک به تیم‌های گفتگوکننده در وین از احتمال تمدید مذاکرات با عنوان «توافق کلی» خبر می‌دهند. در حقیقت با توجه به پرونده یکساله مذاکرات هسته‌ای و خلف وعده‌های مکرر آمریکا، محتمل‌ترین گزینه در صورت تمدید مذاکرات، تمدید توافقنامه یکطرفه و پرابهام ژنو خواهد بود. با توجه به این‌که ایران تمام مواد غنی‌سازی شده 20 درصد خود را در طول مهلت 6 ماهه اکسید نمود و در تمدید مهلت 4 ماهه مذاکرات نیز 4 تن اورانیوم 2/5 درصد غنی‌سازی شده را اکسید کرد و علاوه بر آن نظارت‌های آژانس را نیز پذیرا شد، گروه 5+1 و علی‌الخصوص آمریکا، نه تنها حاضر به رفع بخشی از تحریم‌ها نشدند، بلکه بر تعداد تحریم‌ها نیز افزودند.

حال اصرار طرف غربی بر کاهش غنی‌سازی ایران و بی‌توجهی به مسئله لغو تحریم‌ها در مذاکرات مسقط و وین، این فرضیه را تقویت می‌کند که آمریکا در پی آن است تا به واسطه فرسودگی و مستهلک شدن قطعات و دستگاه‌های هسته‌ای از یک سو و نیز عقب افتادن از فناوری روز از سوی دیگر، عملاً ایران را از پیگیری صنعت هسته‌ای بازدارد و صرفاً وعده لغو تحریم‌ها را در حد شعار و در جهت نیل به اهداف خود مطرح کند.

ظاهراً توافقنامه پرابهام ژنو، غرب را برای رسیدن به اهداف شوم خود حریص‌تر کرده است، با توجه به مفاد توافقنامه فوق، آمریکا در پی آن است تا مرحله متوقف‌سازی صنعت هسته‌ای را با توافق اقدام مشترک انجام دهد و برای تمدید مذاکرات و دوره تمکین، مرحله معکوس‌سازی صنعت هسته‌ای عملیاتی شود و در انتها به بهانه طول قرنطینه برای برچیدن تحریم‌ها در یک دوره 10 تا 20 ساله، عملاً مرحله سوم یعنی برچیده‌سازی برنامه هسته‌ای ایران اجرایی گردد. تصویب قطعنامه جدید علیه ایران در کنگره

در حالی که مذاکرات هسته‌ای ایران و 5+1 در وین همچنان ادامه دارد، آمریکا با دو اقدام ضدایرانی عملاً نشان داد که به میز مذاکره بی‌توجه است.

در اولین اقدام، مجلس نمایندگان آمریکا روز چهارشنبه قطعنامه‌ای موسوم به «قطعنامه 754» را به تصویب رساندند که ایران را به نقض موازین حقوق بشر متهم می‌کند. در این قطعنامه که نمایندگان جمهوری‌خواه تدوین آن را به عهده داشتند با استناد به «گزارش آزادی‌های مذهبی کمیسیون آمریکا در سال 2014» و گزارش «احمد شهید»، گزارشگر سازمان ملل در امور حقوق بشر ایران، ادعاهایی بی‌پایه درباره اعدام در ایران مطرح شده و از کاخ سفید خواسته شده است مسائل حقوق بشری را در مذاکرات مدنظر قرار دهد!

علاوه بر اقدام کنگره آمریکا، 43 سناتور آمریکایی نامه‌ای درباره مذاکرات هسته‌ای ایران به «باراک اوباما»، ارسال کردند و در این نامه خواستار توقف کامل توانایی ایران برای تولید سوخت هسته‌ای شده‌اند. در این نامه همچنین از اوباما خواسته شده تا در چارچوب مذاکرات امکان طرح مسائل مربوط به برنامه موشکی ایران نیز فراهم شود. بیانیه اتحادیه اروپا

اتحادیه اروپا نیز در راستای زمینه‌چینی و بسترسازی افکار عمومی جهان برای همراهی نظام سلطه در تداوم اقدامات ظالمانه علیه حقوق مسلم ملت ایران، در بیانیه‌ای از عدم پیشرفت در پاسخگویی ایران به نگرانی‌های هسته‌ای آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ابراز تأسف کرد.

از سوی دیگر، روزنامه لبنانی «النهار» در تحلیلی نوشت: اصرار مقامات آمریکایی بر عدم لغو تحریم‌های شورای امنیت علیه ایران، مانع از بروز پیشرفت‌ها در این موضوع شده است.

همچنین خبرگزاری انگلیسی رویترز از قول مقامات نزدیک به مذاکرات هسته‌ای مدعی شد که به دلیل «اختلافات شدید» بین ایران و گروه 5+1: مذاکرات هسته‌ای تا ماه مارس (بهمن و اسفندماه) تمدید می‌شود.

پاسخ منفی ایران به پیشنهاد قطع اتصالات سانتریفیوژها

همچنین روزنامه نیویورک‌تایمز در گزارشی مدعی شد که ایران پیشنهاد آمریکا مبنی بر قطع اتصالات سانتریفیوژها را نپذیرفته است و از طرف دیگر آمریکا نیز با پیشنهاد ایران برای کاهش تزریق هگزافلورید اورانیوم به سانتریفیوژها مخالفت کرده است.

این گزارش ادامه داد که آمریکا و دیگر مذاکره‌کنندگان گروه 5+1 برای رسیدن به یک زمان گریز مناسب، در ابتدا پیشنهاد کاهش شدید توانایی فعلی غنی‌سازی ایران تا حد 1500 سانتریفیوژ نسل اول و ممنوعیت استفاده از سانتریفیوژهای نسل جدید را مطرح کردند اما ایران به صورت قاطعانه با کاهش سانتریفیوژها مخالفت کرده است و البته برخی از مقامات ایرانی اعلام کرده‌اند که تعداد آن در 8000 سانتریفیوژ باقی بماند.

بر اساس این گزارش، مقامات آمریکایی پیشنهاد داده‌اند که اگر ایران می‌خواهد سانتریفیوژهای بیشتری حفظ کند، باید اتصال سانتریفیوژها را قطع کند که این پیشنهاد ظاهراً حمایت طرف ایرانی را جلب نکرده است.

در همین رابطه، یک دیپلمات روس به خبرنگار روزنامه عرب‌زبان الحیات گفت: اختلافات موجود میان ایران و 5+1 بر سر موضوع سانتریفیوژها در حال کاهش است. بر اساس گفته‌های این دیپلمات ناشناس، با این حال باز هم انتظار می‌رود دوره مذاکرات کمی تمدید شود که البته این تمدید در صورت رسیدن به برخی موافقت‌های اولیه، عملی خواهد شد.

بی‌بی‌سی نیز در گزارشی می‌نویسد: احتمال دارد طرفین بر سر چارچوب به توافق برسند و در هفته‌های آتی مذاکرات کارشناسی ادامه یابد.

همچنین «گری سیک»، مشاور اسبق کاخ سفید در امور ایران و خلیج فارس با اشاره به مذاکرات هسته‌ای وین طی گزارشی نوشت: در صورت عدم دستیابی به توافق، ایران تولید غنی‌سازی 20 درصد را از سر خواهد گرفت.

وی افزود: نباید گذاشت ایرانی‌ها میز مذاکرات را ترک کنند، شکست مذاکرات جناح ضدآمریکایی در ایران را تقویت می‌کند. تأثیر تحریم‌ها

روزنامه کریستین ساینس مانیتور در تحلیلی با اشاره به اینکه ایرانی‌ها تحریم‌های آمریکا علیه خود را بی‌اثر می‌دانند تأکید کرد که از نظر آنها این تحریم‌ها تنها فرآیند گفت‌وگوها را تخریب کرده است.

این گزارش با مطرح کردن این سوال که چقدر ایرانی‌ها را می‌شناسید بحث‌های مطرح شده توسط مقامات آمریکایی درباره

اینکه تحریم‌ها ایران را پای میز مذاکره کشانده رد می‌کند.
اسکات پترسون نویسنده این مطلب در ادامه با اشاره به فضای ایران از قول یک کارشناس تصریح می‌کند که تحریم‌ها بیش از آنکه تاثیر واقعی و محسوس داشته باشند، صرفا دارای تاثیر روانی بوده‌اند.